

BLI MEDLEM I SANE!

Genom att bli medlem stödjer du vår verksamhet. Ett medlemskap kostar 200 kr/år. Du kan enkelt betala med kort via vår hemsida.

www.sane.nu



PANS

PEDIATRIC ACUTE ONSET NEUROPSYCHIATRIC SYNDROME



SANE —

Förbundet autoimmuna encefaliter med psykiatrisk presentation

Vad är PANS?

PANS är troligen ett inflammatoriskt tillstånd i centrala nervsystemet, den exakta sjukdomsmekanismen är inte känd men man tänker sig att antikroppar och immunceller kan ha passerat över från blodbanan till hjärnan. Man talar också om en autoimmun process, där immunförsvaret kan ha bildat antikroppar mot egna celler. De tidiga och mest framträdande symtomen är psykiatriska, men kroppsliga symtom brukar också förekomma.

PANDAS är en undergrupp till PANS med den huvudsakliga skillnaden att man vid PANDAS vet att det är en streptokockinfektion som varit den utlösande faktorn. I dag vet man att andra infektioner, utöver streptokocker, kan ge samma symtombild och kräva samma behandling och man övergår därför allt mer till att enbart tala om PANS.

PANS förekommer i olika svårighetsgrad men de flesta drabbas av allvarliga psykiatriska symtom som inskränker individens och de närståendes, dagliga liv. En typisk bild är att ett tidigare helt friskt barn plötsligt insjuknar med symtom som exempelvis tics, svåra tvång, ätstörning, ångest, koncentrationsstörningar, aggressionsutbrott, skrivsvårigheter och muskel- och ledsmärtor.

Hur ställs diagnosen?

Det finns idag inget prov som kan påvisa PANS med säkerhet. Diagnosen ställs utifrån symtom och sjukdomshistoria. I utredningen ingår att utesluta att symtomen beror på någon annan sjukdom. Olika provtagningar och undersökningar kan därför vara aktuella. Exempel på undersökningar, beroende på symtombild, som kan ingå är: infektionsprover, markörer för neuroinflammation och immunbristtillstånd, avbildning av hjärnan i magnetkamera, analys av ryggmärgsvätska och mätning av hjärnans elektriska aktivitet (EEG).

Behandling

Eftersom symtomen orsakas av immunförsvaret räcker inte vanliga psykiatriska symtomlindrande behandlingsformer. Behandlingen kan vara antiinflammatorisk, infektionsbekämpande eller immunologisk. Oftast i kombination. Även symtomlindrande mediciner och KBT kan behövas.

Läs mer på vår webbplats www.sane.nu



Symtom

Symtombilden varierar mycket hos individer. Ofta ses en kombination av några av följande symtom:

Tvångstankar, tvångshandlingar och/eller tics

Allvarligt reducerat intag av föda

Ångest (framför allt separationsångest)

Emotionell labilitet och/eller depression

Irritabilitet, aggressivitet och/eller svåra trotssymtom

En utvecklingsmässig tillbakagång i beteendet

Försämrade skolprestationer

Sensoriska eller motoriska avvikelser

Koncentrationssvårigheter

Psykotiska symtom (t ex vanföreställningar, hallucinationer)

Sömnstörning

Urinträngningar och/eller sängvätning

Smärttillstånd (t ex huvudvärk, ledvärk)